

Betænkning

over forslag til lov om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd.

(Afgivet af lønningsudvalget den 2. april 1971).

Udvalget har behandlet lovforslaget på 6 møder og haft samråd med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Udvalget har fra Kommunernes Landsforening modtaget en skriftlig henvendelse, hvori foreslås, at den hidtidige kongelige udnævnelse af de ledende tjenestemænd inden for folkeskolen afløses af en ordning, hvorefter kommunalbestyrelsen helt eller delvis bliver ansættelsesmyndighed for disse stillinger.

I overensstemmelse med udvalgets tidligere tilkendegivne hensigt har udvalget ved vurderingen af lovforslagets bestemmelser om kongelig udnævnelse lagt vægt på, at den kreds af tjenestemænd, som udnævnes af kongen, begrænses væsentligt. På baggrund af sine drøftelser herom stiller udvalget nedenstående ændringsforslag nr. 1, 5 og 6, der er tiltrådt af lønnings- og pensionsministeren efter forhandling med undervisningsministeren. Ved ændringsforslagene erstattes kongelig udnævnelse i lederstillinger inden for kommunernes og amtskommunernes skole- og undervisningsvæsen af en ordning, hvorefter undervisningsministeren foretager udnævnelse i disse stillinger. Udvalget betoner, at hensigten med ændringsforslagene alene er at begrænse kredsen af kongelig udnævnte tjenestemænd, og at spørgsmålet om, hvem der endeligt skal have udnævnelseskompe-

tencen til de omhandlede stillinger, i givet fald må afgøres ved en revision af skolelovgivningen.

Udvalget har fra lønnings- og pensionsministeren modtaget materiale, der belyser forretningsgangen ved gennemførelse af sager om kongelig udnævnelse af tjenestemænd. Det modtagne materiale giver udvalget anledning til at henstille til ministeren at gennemføre en forenkling af formalia vedrørende disse udnævnelser.

Da det ikke kan udelukkes, at der i andre love eller forskrifter end i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken findes bestemmelser om kongelig udnævnelse, har udvalget med ministeren drøftet at stille et ændringsforslag med sigte på, at kongelig udnævnelse i medfør af anden lovgivning tilpasses i overensstemmelse med retningslinjerne i lovforslaget om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd. Af lovtekniske grunde er det imidlertid fundet betænkeligt at fremsætte forslag til en sådan bestemmelse, og udvalget skal i stedet anmode om at blive underrettet om resultatet af den af ministeren bebudede undersøgelse på dette felt med henblik på, at der kan foretages de fornødne lovjusteringer.

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om åremålsansættelser, bemærkes, at udvalget særligt har drøftet bestemmelsen i

§ 7, stk. 2; hvorefter en varigt ansat tjenestemand ved tilbagevenden fra en åremålsansættelse skal placeres med *mindst* samme løn og tillæg, som ville være opnået, såfremt den hidtidige varige ansættelse ikke var blevet afbrudt. Det er udvalgets opfattelse, at anvendelsen af ordet „mindst“ i den omhandlede bestemmelse i praksis vil medføre, at der udvikler sig ordninger, hvorefter der i alle tilfælde ydes højere lønninger, end der ville være blevet udbetalt, såfremt tjenestemanden havde fortsat sin varige tjeneste uden afbrydelse. Da en sådan generel ordning findes mindre rimelig, stiller udvalget nedenstående ændringsforslag nr. 2, hvori foreslås, at ordet „mindst“ udgår af bestemmelsen. Udvalget ønsker dog i denne forbindelse at fremhæve, at varigt ansatte tjenestemænd, der er kvalificerede til åremålsansættelse i ledende stillinger, ofte kunne være avanceret i den varige stilling. Ved tilbagevenden efter åremålsansættelsens ophør kan der i visse tilfælde være rimelig grund til at sikre en lønmæssig placering under hensyntagen hertil.

Udvalget har indgående drøftet lovforslagets pensionsbestemmelser og herunder overvejet, om det ikke for at gøre åremålsansættelser mere tillokkende bør tydeliggøres, at der vil kunne finde pensionsudbetaling sted før det fyldte 60. år til personer, der ikke har tjenestemandsansættelse. Udvalgets ændringsforslag nr. 3 tjener hertil.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af udvalget stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af udvalget, tiltrådt af *ministeren* for statens lønnings- og pensionsvæsen:

Til § 1.

1) I 1. linje udgår „folkeskolen“.

Til § 7.

2) I *stk. 2* udgår ordet „mindst“.

Til § 10.

3) I *stk. 2* udgår ordene „i særlig grad“.

Til § 11.

4) *Stk. 1* affattes således:

„Loven træder i kraft den 1. juni 1971.“

5) I *stk. 3* udgår 3.-6. afsnit vedrørende ændringer i lov nr. 44 af 9. februar 1970 om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v., og i stedet indsættes følgende:

„I § 7, stk. 1, 2. pkt., i lov nr. 44 af 9. februar 1970 om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. ændres „og skoleinspektør besættes af kongen“ til: „skoleinspektør og ungdomsskoleinspektør besættes af undervisningsministeren.“

I § 7, stk. 3, 2. pkt., i samme lov udgår „for ledere, der har kongelig udnævnelse, dog af kongen“.

I § 40, stk. 3, 2. pkt., i samme lov ændres „kongen“ til: „undervisningsministeren“.

I § 50, stk. 2, 1. pkt., i samme lov ændres „kongen“ til: „undervisningsministeren“.

Til bilaget.

6) Under § 26. *Undervisningsministeriet*, udgår

„Skoleinspektør
Ledende skoleinspektør
Ledende skolepsykolog
Amtsskolepsykolog.“

Bemærkninger.

Til nr. 1 og 5-6.

Ved ændringsforslagene erstattes kongelig udnævnelse i lederstillinger inden for kommunernes skole- og undervisningsvæsen og i lederstillinger under amtskommunernes skole- og undervisningsvæsen samt i stillingerne som amtskonsulent for henholdsvis folkeskolen og fritidsundervisning og amtskolepsykolog af en ordning, hvorefter undervisningsministeren foretager udnævnelse i de nævnte stillinger. Antallet af kongelig udnævnte tjenestemænd vil herved blive reduceret med ca. 1.300 stillinger.

Til nr. 2 og 3.

Der henvises til udvalgsbetænkningens tekst.

Til nr. 4.

Ved lovforslagets forelæggelse i efteråret 1970 blev der i § 11, stk. 1, medtaget en bestemmelse om ikrafttræden den 1. april 1971 for at give mulighed for en passende tid

til administrativ omlægning. Det er nu anset for hensigtsmæssigt at foreslå ikrafttrædelsestidspunktet udskudt til 1. juni 1971.

Adam Møller,
næstformand.

Juul-Madsen.

Langkilde.

Erik Hansen (Vejle amt).

Arne Christiansen.

Enggaard,
formand.

Jens Frandsen.

Erik Hansen (Ålborg amt).

Bilgrav-Nielsen.

Martin Pedersen.

Ivar Nørgaard.

Jørgen Peder Hansen.

Lysholt Hansen.

Holm Tved.

Egon Jensen.

Axel Ivan Pedersen.

Morten Lange.